

ASORKD

ASOCIACE SDRUŽENÍ PRO OCHRANU A ROZVOJ KULTURNÍHO DĚDICTVÍ ČR

The Association for the Conservation and Development of the Cultural Heritage in the Czech Republic

Karolíny Světlé 5, 110 00 Praha 1, Tel.: +420 371 595 624; GSM: +420 777 183 077, +420 737 939 104, +420 736 181 289

prezidium@asorkd.cz; www.asorkd.cz; www.zachrante-lazne-kyselka.cz/

PAMÁTKOVÝ ZÁKON BYL ZAMÍTNUT – CO DÁL?

Navržený zákon se staral jen o administrativní postupy schvalování projektů a kompetenční vztahy mezi institucemi navzájem a k občanům.

Především nedovedl chránit památky nemovité – tedy to nejcennější z našeho kulturního dědictví – naše památková města. K jednotlivým památkám přistupoval jako k volným artefaktům. Nedovedl zohlednit, že nedílnou součástí hodnoty památkových měst je prostor, který k nim neoddělitelně patří. Nechránil prostředí jednotlivých památek, nechránil neregistrovanou zástavbu památkových měst. Neuměl ani rozlišit její velmi různou hodnotu. Ta spočívá právě v jejich urbanistických vztazích.

Zákon si neuvědomoval, že bez ochrany urbanistických hodnot našich měst neochráníme to nejcennější a zcela nadčasové – jejich ucelené prostory a „lidské měřítko“, odpovídající geneticky daným možnostem a potřebám člověka vnímat své prostředí a najít uspokojení emocionálních a kulturních potřeb. V těch uličkách a náměstích je nám dobře, mají sílu dokonce ovlivňovat naše vzájemné vztahy – vyvolávají pocity pospolitosti a vzájemné empatie.

Současná modernistická architektura o obecnou srozumitelnost – pro životní prostředí nezbytnou – ani neusiluje. Chová se jako individuální artefakt, vztahy k prostředí nereflektuje. Tím nevratně rozbíjí to nejcennější – lidské měřítko a celistvost, přehlednost prostorů, vytvářených architekturou, která si nekonkuruje, ale spolupracuje navzájem na osobité identitě celku.

Požadujeme zákon nový

1. Takový, který bude mít nástroje k ochraně stávajících hodnot a současně umožní vstup nové architektury, která nebude ničit to cenné, ale dále rozvíjet a obohacovat, která bude usilovat o komunikaci s celou společností a nebude jen proklamací individuálních, obecně nepochopitelných názorů.
2. Takový, který nebude zpracován pouze z hlediska potřeb správní administrativy; jde o více disciplinární práci profesí, které se na ochraně památek konkrétně v terénu podílejí - včetně vkladu historiků umění, psychologů, sociologů, ekonomů apod. Zákon by měl sledovat výstupy, které nabídne pro efektivní propojení se zákony navazujícími – především stavebním a pro ochranu životního prostředí, dále i zákony zdánlivě vzdálenějšími jako je zákon katastrální, o bankovníctví, insolvenční, o veřejných zakázkách apod.
3. Takový, který umožní – zvláště v případě našich měst – efektivní účast veřejnosti ve správních jednáních od investičních záměrů po prováděcí dokumentaci.

Pozitivní změny, které zamítnutý návrh přinášel, je možné dopracovat a navrhnout ve formě novely k zákonu 20/1987 SB.

V Praze, 13. 7. 2017

Ing. arch. Marie Švábová
viceprezidentka ASORKD
www.asord.cz